

A mészkerülőkről

Itt a tavasz és ezzel együtt a faiskolai üzletekben megjelentek a virágzó Magnoliák (liliomfák) és a Rhododendronok (havasszépék). Ki ne szeretne a kerjébe ilyen csodás tavaszi virágzást produkáló fajokat? Azt már szerencsére szinte minden kert tulajdonos tudja, hogy ezek savanyú talajt igénylő növények.

A talajok kémhatását az alapkőzet minősége és a talajképződési folyamatok határozzák meg. A savanyú, szilikátos talajok mállástermékein eleve savanyú talaj, míg a szénsavas mészben gazdag kőzetek mállástermékein meszes (lúgos) talajok képződtek. A talajok kémhatása pH értékkel jellemezhető. Minél kisebb a pH (<7), annál savanyúbb a talaj; minél nagyobb annál lúgosabb. Ez utóbbi tulajdonság leginkább a mésztartalomtól függ, habár egyéb anyagok is befolyásolhatják. A mészben szegény talajok savanyúak, a jelentős mésztartalmúak lúgosak. A kertészeti szakzsargon e két ellentétes kémiai tulajdonságú talajféleséget savanyúnak, illetve meszesnek mondja. A kettő közötti átmenetet hívják semlegesnek. Hazánk területének 30%-án savanyú, 5%-án semleges, 65%-án különböző mértékben meszes a talaj. Ceglédén és környékén főleg gyengén meszes és semleges talajok vannak.

Általánosságban elmondható, hogy a fenyők és az örökzöldek savanyú talajban érzik jól magukat, egy részük azonban jól fejlődik meszes talajban is, ezek a mésztűrő fajok, fajták. Talajunk mésztartalmáról úgy nyerhetünk információt, ha száraz, elmorzsolts földünkre háztartási sósavat öntünk. Ha savanyú, akkor elnyeli anélkül, hogy történe valami. Ha meszes, akkor határozottan pezseg, sőt felhabzik. Meszes talajból a mészkerülő növények a vasat és a magnéziumot nem tudják megfelelő-

en felvenni. Ezekre a tápelemekre többek közt a klorofill (zöld színanyag) képződéshez van szüksége a növénynek.

Nem viseli el a meszes talajviszonyokat sok dísznövény, köztük az Erica-félék, a Callunák, a Rhododendronok, az Azáleak, a ciklámenek, a Magnoliák, a begóniafélék és a hortenzia. A gyümölcsök közül mészkerülő a szamóca, az áfonya és a gesztenye. A meszes talajok lúgosságát csak savanyú kémhatású talajjavító anyagok bekeverésével lehet mérsékelni; ilyenek a savanyú kémhatású műtrágyák és a savanyú tőzeg.

Teljesen megértem azokat a kertbarátokat, akik úgy vélekednek, mégis megpróbálnak minél jobb körülményeket teremteni Rhododendronjuknak vagy Magnóliájuknak.

Mészkerülő növényeket telepíthetünk oly módon, hogy a helyükön a talajt kitermeljük, és a gödröket savanyú kémhatású anyaggal, pl. balti tőzeggel töljük meg. Ez az eljárás azonban csak addig hatásos, amíg a gyökerek el nem érik a környező talajrészeket. Nem szabad számításon kívül hagyni, hogy a meszes talajú vidékeken a vízvezetéki víz és a kutak vize is számottevő mennyiségű meszet tartalmaz (kemény víz), ami a savanyú talajokat is ellúgosítja.

A meszes talajokon kertészkedők hosszú távon jobban teszik, ha növényállományuk öszszeválogatásával alkalmazkodnak a talajviszonyokhoz!

KLEMENTISZ ÁGNES www.evelopark.hu